

GUVERNUL ROMÂNIEI

ORDONANȚĂ privind organizarea și funcționarea serviciilor publice de alimentare cu apă și de canalizare

În temeiul art.107 din Constituție și al art.1 pct.IV. poz.2 din Legea nr.751/2001 privind abilitarea Guvernului de a emite ordonanțe,

Guvernul României adoptă prezenta ordonanță:

CAPITOLUL I Dispoziții generale

Art. 1. – (1) Prezenta ordonanță stabilește cadrul juridic unitar privind înființarea, organizarea, gestionarea, reglementarea, finanțarea, monitorizarea și controlul funcționării serviciilor publice de alimentare cu apă și de canalizare, ținând seama de strategia națională de dezvoltare a serviciilor publice de gospodărie comunala.

(2) Prevederile prezentei ordonanțe se aplică serviciilor publice de alimentare cu apă și de canalizare, numite în continuare **servicii de apă și de canalizare**, din localitățile în care există sisteme publice de alimentare cu apă și de canalizare, indiferent de mărimea acestora.

Art. 2. – (1) Statul sprijină, prin măsuri legislative și economice, dezvoltarea cantitativă și calitativă a serviciilor de apă și de canalizare, precum și a infrastructurii tehnico-edilitare a localităților, afectată acestora.

(2) Prin organizarea și desfășurarea activității serviciilor de apă și de canalizare, autoritățile publice sunt obligate să asigure realizarea următoarelor obiective:

- a) îmbunătățirea condițiilor de viață ale cetățenilor;
- b) realizarea unei infrastructuri edilitare moderne, ca bază a dezvoltării economice și în scopul atragerii investițiilor profitabile pentru comunitățile locale;
- c) dezvoltarea durabilă a serviciilor;
- d) protecția mediului înconjurător.

Art. 3. – În sensul prezentei ordonanțe, noțiunile de mai jos se definesc după cum urmează:

a) **Serviciile de apă și de canalizare** - reprezintă activitățile de utilitate publică și de interes economic general, aflate sub autoritatea administrației publice locale, și au drept scop asigurarea apei potabile și a serviciilor de canalizare pentru toți utilizatorii de pe teritoriul localităților.

b) **Serviciul public de alimentare cu apă** - cuprinde, în principal, activitățile de captare, de tratare a apei brute, de transport și de distribuție a apei potabile și industriale la utilizatori.

c) **Serviciul public de canalizare** - cuprinde, în principal, următoarele activități: colectarea și transportul apelor uzate de la utilizatori la stațiile de epurare, epurarea apelor uzate și evacuarea apei epurate în emisar, colectarea, evacuarea și tratarea adecvată a deșeurilor din gurile de scurgere a apelor meteorice și asigurarea funcționalității acestora, supravegherea evacuării apelor uzate industriale în sistemul de canalizare, evacuarea și tratarea nămolurilor și a altor deșeuri similare derivate din activitățile prevăzute mai sus, precum și depozitarea lor.

d) **Sistemul public de alimentare cu apă potabilă** - reprezintă ansamblul construcțiilor și terenurilor, instalațiilor tehnologice, echipamentelor funcționale și dotărilor specifice, prin care se realizează serviciul public de alimentare cu apă potabilă. Sistemul public de alimentare cu apă potabilă cuprinde, de regulă, următoarele componente:

- captări;
- aducționi;
- stații de tratare a apei brute;
- stații de pompăre, cu sau fără hidrofor;
- rezervoare pentru înmagazinarea apei potabile;
- rețele de distribuție;
- branșamente, până la punctul de delimitare.

e) **Sistemul public de canalizare** - reprezintă ansamblul construcțiilor și terenurilor aferente, instalațiilor tehnologice, echipamentelor funcționale și dotărilor specifice prin care se realizează serviciul public de canalizare. Sistemul public de canalizare cuprinde, de regulă, următoarele componente:

- racorduri de canalizare, de la punctul de delimitare;
- rețele de canalizare;
- stații de pompăre a apelor uzate;
- stații de epurare;
- colectoare de evacuare spre emisar;
- guri de vărsare în emisar;
- depozite de nămol deshidratat.

f) **Rețeaua publică de alimentare cu apă sau de canalizare** - constituie partea din sistemul de alimentare cu apă, respectiv sistemul de canalizare alcătuită din rețeaua de conducte, armături și construcții anexe care asigură distribuția apei potabile, respectiv prluarea, evacuarea și transportul apelor de canalizare la sau de la doi sau mai mulți utilizatori independenți, respectiv două sau mai multe persoane

fizice ce locuiesc în case individuale sau două sau mai multe persoane juridice ce administrează câte un singur condominiu, aşa cum este el definit de lege.

Părțile componente ale unei rețele de alimentare cu apă, precum și cele ale unei rețele de canalizare sunt amplasate, de regulă, pe domeniul public; în cazurile în care condițiile tehnico-economice sunt avantajoase, rețeaua publică de alimentare cu apă și de canalizare poate fi amplasată, cu acordul proprietarului, și pe terenuri private.

Nu constituie rețele publice: rețelele de distribuție aferente unei singure clădiri de locuit chiar dacă aceasta este administrată de mai multe persoane fizice sau juridice; rețelele de distribuție aferente unei incinte proprietate privată pe care se află mai multe locuințe despărțite de zone verzi și ale interioare private; rețelele de distribuție aferente unei platforme industriale, în care drumurile de acces și spațiile verzi sunt proprietate privată, chiar dacă aceasta este administrată de mai multe persoane juridice.

g) **Branșamentul** - este partea din rețeaua publică de distribuție a apei care asigură legătura între rețeaua publică și rețeaua interioară a unei incinte sau clădiri aparținând utilizatorilor. Branșamentul deservește un singur utilizator. Părțile componente ale unui branșament se precizează în regulamentul-cadru de branșare și utilizare a serviciului de alimentare cu apă. Branșamentul până la contor, inclusiv căminul de branșament și contorul, aparține rețelei publice de distribuție a apei, indiferent de modul de finanțare a realizării acestuia.

h) **Racordul** - este partea din rețeaua publică de canalizare care asigură legătura între utilizator și canalizarea publică. Părțile componente ale unui racord se precizează în regulamentul-cadru de racordare și utilizare a serviciului de canalizare. Racordul, de la cămin spre rețea, inclusiv căminul de racord, aparține rețelei publice de canalizare, indiferent de modul de finanțare a realizării acestuia.

i) **Apele uzate menajere** - reprezintă apele rezultate din folosirea apei în gospodării, instituții publice și servicii, care rezultă mai ales din metabolismul uman și din activități menajere și igienico-sanitare.

j) **Apele uzate provenite din activitățile economice** - reprezintă toate deversările de ape folosite în activitățile economico-industriale sau corespunzând unei alte utilizări a apei decât cea menajeră.

k) **Apele meteorice** - sunt acele ape care provin din precipitații atmosferice. Sunt considerate ape meteorice și apele care provin din stropirea și spălarea drumurilor publice sau private, a grădinilor și curtilor imobilelor.

l) **Instalațiile interioare de apă potabilă** - reprezintă totalitatea instalațiilor aflate în proprietatea sau administrarea utilizatorului, amplasate după apometrul / contorul de branșament, în sensul de curgere a apei, sau dacă branșamentul nu este contorizat, după punctul de delimitare dintre rețeaua publică și instalația interioară de utilizare a apei și care asigură transportul apei potabile preluată din rețeaua publică la punctele de consum și / sau la instalațiile de utilizare.

m) **Instalațiile interioare de canalizare** - reprezintă totalitatea instalațiilor aflate în proprietatea sau administrarea utilizatorului, care asigură preluarea și transportul apei uzate de la instalațiile de utilizare a apei până la căminul de racord din rețeaua publică.

n) **Punctul de delimitare a instalațiilor de alimentare cu apă potabilă, dintre prestator și utilizator** - este locul în care instalațiile aflate în proprietatea sau administrarea utilizatorului se racordează la instalațiile aflate în proprietatea sau administrarea operatorului furnizor / prestator de servicii. Delimitarea între instalațiile interioare de canalizare și rețeaua publică de canalizare se face prin căminul de raccord, care este prima componentă a rețelei publice, în sensul de curgere a apei uzate.

o) **Contorul de branșament** - este aparatul de măsurare a volumului de apă potabilă consumat de utilizator, care se montează pe branșament între două vane / robinete, la limita proprietății utilizatorului, fiind ultima componentă a rețelei publice, în sensul de curgere al apei potabile.

p) **Contorul de rețea** - este aparatul care măsoară consumul de apă potabilă la mai multe asociații de locatari / proprietari sau la mai mulți utilizatori individuali sau care măsoară transportul de apă dintr-o zonă în alta a rețelei publice.

CAPITOLUL II

Principii și condiții de funcționare a serviciilor de apă și de canalizare

Art. 4. – La organizarea și administrarea serviciilor de apă și de canalizare vor fi respectate următoarele principii:

- a) securitatea serviciilor;
- b) tarifarea echitabilă;
- c) calitatea serviciilor și eficiența acestora;
- d) transparența și responsabilitatea publică;
- e) consultarea cu sindicale, precum și cu utilizatorii și asociațiile lor reprezentative.

Art. 5. – (1) Serviciile de apă și de canalizare trebuie să îndeplinească următoarele condiții de funcționare:

- a) continuitatea din punct de vedere cantitativ și calitativ;
- b) adaptabilitate la cerințele utilizatorilor;
- c) acces fără discriminare la servicii.
- d) respectarea reglementărilor specifice din domeniul gospodăririi apelor și protecției mediului.

(2) Condițiile prevăzute la alin. (1) vor fi cuprinse și dezvoltate în **Regulamentul-cadru de organizare și funcționare a serviciului de apă și de canalizare**.

Art. 6. – (1) Serviciile prestate prin sistemele publice de alimentare cu apă și de canalizare trebuie să îndeplinească, la nivelul utilizatorilor, indicatorii de performanță aprobați de consiliile locale, consiliile județene sau Consiliul General al Municipiului București, după caz, prin regulamentul de organizare și funcționare al serviciilor de apă și de canalizare.

(2) Indicatorii de performanță ai serviciilor la utilizatori se aprobă de către consiliile locale, consiliile județene sau Consiliul General al Municipiului București, după caz, în baza unui studiu care va ține seama cu prioritate de necesitățile consumatorilor, starea tehnică și eficiența sistemelor de alimentare cu apă și de canalizare.

(3) Propunerile de indicatori de performanță ai serviciului la utilizatori, rezultate din studiul efectuat în acest scop, vor fi supuse dezbatării publice, înaintea supunerii lor spre aprobare.

(4) Consiliile locale, consiliile județene sau Consiliul General al Municipiului București, după caz, vor aproba indicatorii de calitate ai serviciilor de apă și de canalizare, cu respectarea prevederilor stabilite în acest scop în Regulamentul-cadru de organizare și funcționare a serviciilor de apă și de canalizare, care sunt minimale. Acestea pot aproba și alți indicatori de performanță ai serviciului, pe baza unor studii de specialitate.

(5) Proprietarii instalațiilor cu care se furnizează / prestează serviciile de apă și de canalizare, precum și operatorii care au primit delegarea serviciului se bucură de dreptul de servitute legală pentru toate aceste instalații.

CAPITOLUL III **Organizarea și funcționarea serviciilor publice** **de alimentare cu apă și de canalizare**

Secțiunea 1 **Gestiunea serviciilor publice de alimentare cu apă și de canalizare**

Art. 7. – Organizarea, reglementarea, conducerea, gestionarea, coordonarea, monitorizarea și controlul funcționării serviciilor de apă și de canalizare intră în atribuțiile autorităților administrației publice locale.

Art. 8. – (1) Gestiunea serviciilor de apă și de canalizare se organizează la nivelul comunelor, orașelor, municipiilor, județelor sau asociațiilor intercomunale, după criteriul raportului cost/calitate optim pentru serviciile furnizate / prestate utilizatorilor și ținându-se seama de mărimea, gradul de dezvoltare și particularitățile economico-sociale ale localităților, de starea dotărilor și echipamentelor tehnico-edilitare existente și de posibilitățile locale de finanțare a exploatarii, întreținerii și dezvoltării acestora.

(2) Organizarea gestiunii serviciilor de apă și de canalizare se face în baza unor studii care vor analiza elementele prevăzute la alin. (1), precum și în baza consultării și dezbatării publice în urma cărora se va adopta soluția optimă pentru utilizatori.

(3) În cazul extinderii ariei de gestiune a serviciilor de apă și de canalizare, care implică mai multe autorități ale administrației publice locale, organizarea serviciilor se poate face, în condițiile respectării prevederilor alin (1) și (2), prin asociere intercomunală.

Art. 9. – (1) Administrarea și gestionarea serviciilor publice de apă și de canalizare se realizează prin următoarele modalități:

- a) gestiune directă;
- b) gestiune indirectă sau gestiune delegată.

(2) Alegerea formei de gestiune a serviciilor publice de apă și de canalizare se face prin hotărâre a consiliului local, consiliului județean sau a Consiliului General al Municipiului București, după caz.

Art. 10. – (1) În cazul gestiunii directe, autoritățile administrației publice locale își asumă nemijlocit toate sarcinile și responsabilitățile privind organizarea, conducerea, administrarea, finanțarea, gestionarea și controlul funcționării serviciilor de apă și de canalizare.

(2) Gestiunea directă se realizează prin compartimente de specialitate organizate în cadrul aparatului propriu al consiliului local, sau consiliului județean, după caz, sau prin servicii publice organizate în subordine consiliilor locale, consiliilor județene sau Consiliului General al municipiului București.

(3) Desfășurarea activităților specifice serviciilor de apă și de canalizare, organizate și exploatație în sistemul gestiunii directe, se face pe baza unui regulament de organizare și funcționare întocmit în conformitate cu Regulamentul-cadru de organizare și funcționare și aprobat de către consiliile locale, sau consiliile județene sau de Consiliul General al Municipiului București, după caz.

Art. 11. – (1) În cazul gestiunii indirecte, autoritățile administrației publice locale își deleagă o parte din sarcinile și responsabilitățile proprii, către o altă persoană juridică, numită **operator** al serviciului, căruia îi încredințează, în baza unui contract de delegare a gestiunii, dreptul de furnizare / prestare a serviciilor de apă și de canalizare, precum și exploatarea sistemelor publice de alimentare cu apă respectiv de canalizare necesare pentru realizarea acestora.

(2) Delegarea gestiunii se face în condiții de transparență, prin licitație publică, organizată cu respectarea Contractului-cadru și a Regulamentului-cadru de delegare a serviciilor de apă și de canalizare, în termen de 2 ani de la intrarea în vigoare a prezentei ordonanțe.

(3) Delegarea gestiunii poate fi făcută numai către operatori atestați.

(4) În realizarea contractelor de delegare a gestiunii serviciilor de apă și de canalizare, autoritățile administrației publice locale vor urmări obținerea celui mai bun raport cost / calitate, precum și asigurarea condițiilor necesare realizării interesului general specific acestor servicii.

(5) Prevederile alin. (2) nu se aplică operatorilor care la data intrării în vigoare a prezentei ordonanțe au încheiate contracte de concesiune în acord cu prevederile contractului cadru sau în urma unor licitații publice. Exceptarea prevăzută de prezentul aliniat operează până la expirarea sau rezilierea contractului.

(6) Autoritatea administrației publice locale semnatară a contractului va organiza un nou concurs pentru delegarea gestiunii, în toate cazurile în care, timp de doi ani consecutivi, operatorul de servicii nu și-a îndeplinit obligațiile contractuale cu privire la calitatea serviciului și performanțele economico-financiare.

Art. 12. - (1) În procesul delegării gestiunii serviciilor de apă și de canalizare, în conformitate cu competențele și atribuțiile ce le revin potrivit legii, autoritățile administrației publice locale păstrează prerogativele privind adoptarea politicilor și strategiilor de dezvoltare a serviciilor, respectiv a programelor de dezvoltare a sistemelor publice de alimentare cu apă și de canalizare, precum și dreptul de a urmări, controla și supravegheea:

- a) modul de respectare și de îndeplinire a obligațiilor contractuale asumate de operatorii furnizori / prestatari de servicii publice;
- b) calitatea și eficiența serviciilor furnizate / prestate, la nivelul indicatorilor de performanță stabiliți în contractele de delegare a gestiunii;
- c) modul de administrare, exploatare, conservare și menținere în funcțiune, dezvoltare și / sau modernizare a sistemelor publice din infrastructura edilitar-urbană încredințată prin contractul de delegare a gestiunii;
- d) modul de formare și stabilire a tarifelor pentru serviciile publice.

(2) Aprobarea strategiei de dezvoltare a serviciilor de apă și de canalizare, a regulamentului de organizare și de funcționare a acestora, a criteriilor și procedurilor de exercitare a controlului, intră în competență exclusivă a consiliilor locale, consiliilor județene sau Consiliului General al Municipiului București, după caz.

(3) Consiliile locale, consiliile județene sau Consiliul General al Municipiului București pot delega integral sau parțial numai activitățile propriu-zise de furnizare / prestare, gestionare, administrare și exploatare a serviciilor publice de apă și de canalizare, precum și pregătirea, finanțarea și realizarea investițiilor aferente acestora.

(4) Activitățile de monitorizare și control ale modului de respectare a obligațiilor stabilite în contractele de delegare a gestiunii se încredințează Autorității Naționale de Reglementare pentru serviciile publice de gospodărie comunală care va dezvolta un sistem informațional ce va permite compararea continuă a fiecărui indicator de performanță cu nivelul atins de operatorul cel mai performant în acest domeniu.

(5) La realizarea sistemului informațional și implementarea activităților de monitorizare vor fi implicate organizațiile profesionale de interes public. Autoritățile administrației publice locale au acces la orice informație deținută de Autoritatea Națională de Reglementare în Domeniul Serviciilor de Gospodărie Comunală cu privire la serviciile publice delegate de aceasta

(6) Autoritatea Națională de Reglementare în Domeniul Serviciilor de Gospodărie Comunală are în principal sarcina de a controla activitatea operatorilor, cu privire la: respectarea indicatorilor de performanță, ajustarea periodică a tarifelor conform formulelor de ajustare, respectarea legii concurenței, asigurarea protecției utilizatorilor și exploatarea eficientă a patrimoniului public și/sau privat afectat serviciilor.

Art. 13. (1) În vederea asigurării continuității serviciilor de apă și canalizare, autoritățile administrației publice locale au responsabilitatea planificării și urmăririi lucrărilor de investiții necesare funcționării sistemelor în condiții de siguranță și la parametrii ceruți prin prescripțiile tehnice. În acest scop se vor institui sisteme de planificare multianuală a investițiilor, plecând de la un plan director și ținând cont de ciclurile procesului bugetar, în conformitate cu reglementările legale.

(2) Contractele de delegare a gestiunii vor prevedea sarcinile concrete ale autorităților administrației publice locale și ale operatorului în ceea ce privește realizarea investițiilor.

(3) Finanțarea lucrărilor de investiții se asigură din următoarele surse:

- a) fonduri proprii ale operatorului și alocații de la bugetul local, în conformitate cu obligațiile asumate prin contractele de delegare a gestiunii;
- b) credite bancare garantate de către autoritățile administrației publice locale sau de către stat;
- c) sprijin nerambursabil obținut prin aranjamente bi sau multilaterale;
- d) fonduri speciale constituite pe baza unor taxe locale instituite în condițiile legii;
- e) participarea capitalului privat în cadrul unor contracte de parteneriat de tipul construiește - operează - transferă, și variante ale acestuia;
- f) fonduri transferate de la bugetul de stat ca participare la cofinanțarea unor proiecte realizate cu sprijin finanțier extern, precum și a unor programe de urgență sau cu caracter social;
- g) alte surse.

(4) Investițiile străine în sistemele de alimentare cu apă și de canalizare vor beneficia de toate facilitățile legale, în vigoare în momentul încheierii tranzacției. Facilitățile obținute vor fi menționate în contractul de delegare a gestiunii și vor fi valabile pe perioada stabilită la încheierea acestuia. În situația obținerii de către investitor a unor facilități ulterioare, contractul de delegare a gestiunii va fi modificat în mod corespunzător, cu avizul Autorității Naționale de Reglementare în Domeniul Serviciilor de Gospodărie Comunală.

(5) Investițiile care se realizează din fonduri proprii ale investitorilor, rămân în proprietatea acestora pe toată durata contractului, dacă nu s-a convenit altfel la încheierea acestuia; în contractul de delegare se va menționa modul de repartiție a acestor bunuri la încetarea, din orice cauză, a acestuia.

Secțiunea a 2 - a

Operatorii furnizori / prestatori de servicii publice

de alimentare cu apă și de canalizare

Art. 14. - (1) Furnizor / prestator al serviciilor publice de apă și de canalizare poate fi compartimentul de specialitate organizat în cadrul aparatului propriu al consiliului local, sau societatea comercială cu capital aparținând unităților administrativ-teritoriale, privat sau mixt, numită în continuare **operator**, autorizată

conform prevederilor prezentei ordonanțe, care administrează și exploatează unul sau mai multe sisteme publice de alimentare cu apă potabilă și / sau de canalizare și asigură furnizarea / prestarea serviciilor de apă și de canalizare la utilizatori.

(2) Operatorii serviciilor publice de apă și de canalizare beneficiază de același regim juridic, indiferent de forma de organizare sau de proprietate.

Art. 15 – (1) Operatorii de servicii de apă și de canalizare cu capital aparținând unităților administrativ-teritoriale pot fi privatizați în condițiile legii.

(2) Hotărârea de privatizare aparține consiliului local, consiliului județean, Consiliului General al Municipiului București, sau asociației intercomunale, după caz, în funcție de apartenența capitalului social al operatorului de servicii de apă și de canalizare.

(3) Privatizarea se face în conformitate cu prevederile legale, concomitent cu delegarea gestiunii serviciilor de apă și de canalizare iar metoda de privatizare va fi stabilită prin caietul de sarcini.

Art. 16. – (1) Societățile comerciale care furnizează / prestează servicii de apă și de canalizare își pot desfășura activitatea și în alte localități, pe baze contractuale, participând astfel la dezvoltarea pieței libere a operatorilor furnizori / prestatori de servicii.

(2) Operatorul care furnizează / prestează mai multe tipuri de servicii va ține evidențe distincte pentru fiecare activitate, având contabilitate separată pentru fiecare tip de serviciu și localitate de operare.

Capitolul IV Drepturile și obligațiile utilizatorilor și operatorilor

Art. 17. – (1) Utilizator al serviciilor publice de alimentare cu apă și de canalizare poate fi orice persoana fizică sau juridică, proprietară sau împuñnică de proprietar, a unui imobil având branșament propriu de apă potabilă sau racord propriu de canalizare și care beneficiază, pe baza de contract, de serviciile operatorului.

(2) Pentru o perioadă de tranziție de maxim doi ani de la intrarea în vigoare a prezentei ordonanțe, utilizatori pot fi și persoanele fizice sau juridice care au contract, dar nu au branșament de apă potabilă respectiv racord de canalizare propriu.

(3) Principalele categorii de utilizatori ai serviciilor publice de apă potabilă și de canalizare pot fi:

- a) agenți economici;
- b) instituții publice;
- c) utilizatori casnici : persoane fizice sau asociații de proprietari /locatari.

Art. 18. - Dreptul de acces și utilizare a serviciilor de apă și de canalizare este garantat tuturor utilizatorilor.

Art. 19 – Regulamentele de organizare și funcționare a serviciilor de apă și de canalizare trebuie să conțină prevederi referitoare la:

- a) accesul la informațiile publice privind serviciile publice de alimentare cu apă și de canalizare;
- b) dreptul oricărui locuitor din aria de prestare a serviciului de a avea acces la serviciul public și de a-l utiliza, în condițiile respectării regulamentelor specifice;
- c) obligația consiliilor locale, consiliilor județene sau Consiliului General al Municipiului București, după caz, sau a autorității de reglementare de a aduce la cunoștința publică deciziile cu privire la serviciile de apă și de canalizare;
- d) dreptul oricărui utilizator de a avea montat un aparat de măsurare a consumului pe branșamentul său.

Art. 20. - (1) Utilizatorii au obligația de a respecta clauzele contractului de furnizare / prestare – branșare / racordare și utilizare - a serviciilor de apă și de canalizare, inclusiv prevederile regulamentului de organizare și funcționare a serviciilor publice de apă și de canalizare și să își achite obligațiile de plată în conformitate cu prevederile acestora.

(2) Persoanele fizice și juridice beneficiare ale serviciilor publice de apă și de canalizare sunt obligate să achite contravaloarea facturilor reprezentând serviciile primite, respectiv utilitățile furnizate, în termen de 30 de zile calendaristice de la data emiterii facturii.

(3) Întârzierea în achitarea sumelor datorate, după expirarea termenului prevăzut la alin.(2), atrage majorări de întârziere egale cu cele utilizate pentru neplata obligațiilor față de bugetul de stat; valoarea maximă a acestora nu va depăși quantumul debitului și se constituie venit al operatorului.

(4) Nerespectarea de către utilizatori a prevederilor regulamentelor de organizare și funcționare a serviciilor de apă și de canalizare conduce la penalizarea acestora și, în anumite cazuri, chiar la sistarea serviciului prestat, în conformitate cu prevederile regulamentelor și a contractelor de branșare / racordare și utilizare;

(5) Nerespectarea de către utilizatori a condițiilor calitative și cantitative din avizele și acordurile de racordare la sistemele publice de canalizare eliberate potrivit reglementărilor legale în vigoare, conduce la retragerea avizelor și acordurilor, la anularea autorizațiilor de funcționare, la plata unor penalități conform prevederilor legale, precum și a daunelor provocate prin deversarea apelor reziduale.

Art. 21. – Drepturile operatorilor, furnizori / prestatori de servicii publice de alimentare cu apă și de canalizare, se înscriu în contractele de delegare a gestiunii sau în regulamentele de organizare și funcționare, pentru serviciile aflate în administrare directă, urmărindu-se asigurarea echilibrului contractual, pe baza următoarelor principii:

- a) încasarea tarifului aferent serviciului public prestat și actualizarea periodică a acestuia în raport cu indicii de inflație;

b) modificarea tarifului, în condițiile legii, dacă a intervenit o modificare semnificativă a echilibrului contractual.

Art. 22 – (1) Operatorii au dreptul să sistene serviciile și să debranșeze de la rețeaua publică acei utilizatorii care nu și-au achitat contravaloarea serviciilor furnizate / prestate, inclusiv majorările pentru întârziere, în cel mult 30 de zile calendaristice de la data expirării termenului de plată a facturilor. Măsura debranșării de la rețeaua publică se poate lua numai în urma unei notificării prealabile adresate utilizatorului restant și se poate pune în aplicare după 5 zile lucrătoare de la data primirii acesteia.

(2) Reluarea furnizării / prestării serviciului se va face în termen de maximum 3 zile lucrătoare de la efectuarea plății; cheltuielile aferente suspendării, respectiv reluării furnizării / prestării serviciului vor fi suportate de utilizator.

Art. 23. – (1) Operatorii de servicii de apă și de canalizare vor fi atestați în termen de un an de la intrarea în vigoare a prezentei ordonanțe.

(2) La licitațiile pentru obținerea contractelor de delegare a gestiunii serviciilor de apă și de canalizare, pot participa numai operatorii atestați.

(3) Operatorii care intenționează să participe la licitații pentru obținerea contractelor de delegare a gestiunii serviciilor de apă și de canalizare trebuie să facă dovada experienței tehnice și manageriale în gestionarea unor sisteme similare, a bonității și capabilității financiare de a răspunde la cerințele specifice prevăzute în caietele de sarcini aprobată de consiliile locale responsabile, iar persoanele fizice care au calitatea de administrator al operatorilor nu trebuie să aibă antecedente penale.

Art. 24. – (1) Operatorii serviciilor de apă și de canalizare au față de utilizatori următoarele obligații:

- a) să respecte angajamentele luate prin contractele de furnizare/prestare a serviciilor de apă și de canalizare;
- b) să presteze serviciul la utilizatorii cu care a încheiat contract de furnizare / prestare și utilizare a serviciului;
- c) să servească toți utilizatorii din aria de acoperire pentru care a fost autorizat / atestat, în condițiile prevederilor regulamentului de organizare și funcționare a serviciilor de apă și de canalizare;
- d) să asigure respectarea angajamentelor luate cu privire la indicatorii de performanță stabiliți de autoritățile administrației publice locale în caietele de sarcini și în contractele de delegare a gestiunii serviciului;
- e) să furnizeze autorităților administrației publice locale și Autorității Naționale de Reglementare în Domeniul Serviciilor de Gospodărie Comunală informațiile solicitate și să asigure accesul la toate informațiile necesare verificării și evaluării funcționării și dezvoltării serviciilor de apă și de canalizare, în conformitate cu clauzele contractului de delegare și cu prevederile legale în vigoare;
- f) să pună în aplicare metode performante de management, care să conducă la reducerea costurilor de operare, inclusiv prin aplicarea procedurilor

concurențiale date de normele legale în vigoare pentru achizițiile de lucrări, bunuri și servicii;

g) să monteze pe cheltuiala proprie câte un contor la branșamentul fiecărui utilizator casnic, în termenele stabilite de consiliile locale dar nu mai târziu de doi ani de zile de la intrarea în vigoare a prezentei ordonanțe.

(2) Operatorii răspund de îndeplinirea cu bună credință a obligațiilor prevăzute la alin.(1).

(3) Penalitățile pentru nerespectarea de către operatori a indicatorilor de performanță angajați prin contract, se prevăd obligatoriu în contractele de delegare a gestiunii serviciului sau în regulamentele de organizare și funcționare, în cazul gestiunii directe.

(4) Operatorii serviciilor de apă și de canalizare au obligația să asigure finanțarea pregătirii profesionale a propriilor salariați. În acest scop vor preleva și utiliza anual o sumă egală cu 0,5% din fondul de salarii prevăzut în bugetul de venituri și cheltuieli.

Capitolul V **Drepturi și obligații ale autorităților administrației publice locale**

Art. 25. – (1) Consiliile locale, consiliile județene sau Consiliul General al Municipiului București, după caz, stabilesc strategia de dezvoltare și funcționare pe termen mediu și lung a serviciilor, ținând seama de planurile de urbanism și amenajare a teritoriului, de programele de dezvoltare economico-socială a unității administrativ teritoriale respective precum și de angajamentele luate de România în domeniul protecției mediului și în alte domenii prevăzute în programul negocierilor de aderare la Uniunea Europeană.

(2) Strategiile autorităților administrației publice locale vor urmări cu prioritate realizarea următoarelor obiective:

- a) orientarea serviciilor publice către utilizatori;
- b) asigurarea alimentării cu apă potabilă și a canalizării tuturor locuințelor construite în intravilanul localităților, prin sisteme adecvate;
- c) asigurarea calității apei potabile la un nivel compatibil cu directivele Uniunii Europene;
- d) îmbunătățirea calității mediului prin utilizarea rațională a resurselor naturale de apă și epurarea apelor uzate în conformitate cu prevederile directivelor Uniunii Europene;
- e) reducerea pierderilor de apă și a consumurilor energetice din sistemele de alimentare cu apă și de canalizare;
- f) reducerea consumurilor specifice de apă potabilă, inclusiv prin contorizarea tuturor branșamentelor utilizatorilor;
- g) promovarea investițiilor în infrastructura localităților și a modernizării acesteia, prin stimularea soluțiilor performante, a inițiativei și inovației în domeniu;

- h) finanțarea serviciilor în mod avantajos pentru utilizatori și atractivă pentru investitori;
- i) promovarea de soluții tehnice și tehnologice performante, cu costuri minime;
- j) promovarea mecanismelor specifice economiei de piață, prin crearea unui mediu concurențial de atragere a capitalului privat;
- k) instituirea evaluării comparative a indicatorilor de performanță a activității prestatorilor și participarea cetățenilor și asociațiilor reprezentative la acest proces;
- l) promovarea formelor de gestiune delegată;
- m) crearea organismelor de monitorizare a calității prestațiilor și instituirea de mecanisme de corecție adecvate;
- n) promovarea metodelor moderne de management ;
- o) promovarea profesionalismului, eticii profesionale și formării profesionale continue a personalului ce lucrează în domeniul.

Art. 26. – În exercitarea atribuțiilor ce le revin în domeniul administrației și conducerii serviciilor de apă și de canalizare, autoritățile administrației publice locale adoptă hotărâri sau emit dispoziții, după caz, privitoare la:

- a) aprobarea programelor de reabilitare, extindere și modernizare a dotărilor existente, precum și a programelor de înființare a unor noi sisteme publice de alimentare cu apă și de canalizare, în condițiile legii;
- b) coordonarea proiectării și execuției lucrărilor tehnico-edilitare în scopul realizării acestora într-o concepție unitară și corelată cu programele de dezvoltare economico-socială a localităților și de amenajare a teritoriului, urbanism și mediu;
- c) aprobarea studiilor de fezabilitate privind reabilitarea, extinderea și modernizarea dotărilor publice aferente serviciilor de apă și de canalizare;
- d) asocierea intercomunală în vederea realizării unor investiții de interes comun din infrastructura tehnico-edilitară aferentă serviciilor de apă și de canalizare ;
- e) delegarea gestiunii serviciilor de apă și de canalizare, precum și încredințarea spre administrare a bunurilor aparținând patrimoniului public din infrastructura aferentă; operațiunile de delegare și încredințare se pot realiza numai prin licitație publică organizată în condițiile legii;
- f) participarea cu capital social sau cu bunuri la societăți comerciale pentru realizarea de lucrări și servicii publice de alimentare cu apă și de canalizare.
- g) contractarea sau garantarea în condițiile legii, a împrumuturilor pentru finanțarea programelor de investiții din infrastructura localităților aferentă serviciilor publice de alimentare cu apă și de canalizare (extinderi, dezvoltări de capacitate, reabilitări și modernizări);
- h) elaborarea și aprobarea normelor locale și a regulamentelor de organizare și funcționare a serviciilor de apă și de canalizare, pe baza normelor-cadru elaborate de Ministerul Administrației Publice;

i) stabilirea taxelor și aprobarea tarifelor pentru serviciile publice de alimentare cu apă și de canalizare, cu respectarea reglementărilor în vigoare.

Art. 27. – (1) Consiliile locale, consiliile județene sau Consiliul General al Municipiului București, după caz, vor aproba încheierea contractelor de delegare a gestiunii serviciilor de apă și de canalizare, având conținutul minimal prevăzut în contractul-cadru de delegare a serviciilor de apă și de canalizare.

(2) Contractul de delegare a gestiunii serviciilor de apă și de canalizare va cuprinde în mod obligatoriu clauze referitoare la cantitatea și calitatea serviciilor furnizate / prestate utilizatorilor, indicatorii minimali de performanță stabiliți prin regulamentul de organizare și funcționare și modul de măsurare a acestora, tarifele practicate și formulele de actualizare a acestora, modul de încasare a facturilor, redevențe, răspunderea contractuală, forța majoră, durata contractului, clauze speciale privind menținerea echilibrului contractului dat de rezultatele licitației și de prevenire a corupției, clauze de reziliere a contractului și de administrare a patrimoniului public aferent serviciilor, clauze privind forța de muncă, precum și alte clauze convenite, după caz.

Art. 28. – Autoritățile administrației publice locale au față de operatorii furnizori / prestatori de servicii publice de apă și de canalizare, dreptul să aprobe structura și ajustările de tarife propuse de către operator, în condițiile legii.

Art. 29. – În exercitarea competențelor și responsabilităților ce le revin, autoritățile administrației publice locale vor urmări cu prioritate:

- a) gestionarea serviciilor publice de apă și de canalizare, pe criterii de competitivitate și eficiență managerială;
- b) promovarea reabilitării infrastructurii aferente serviciilor publice de apă și de canalizare;
- c) monitorizarea și controlul periodic ale activităților de prestare a serviciilor publice de apă și de canalizare și luarea de măsuri în cazul în care operatorul nu asigură performanțele pentru care s-a obligat;
- d) elaborarea indicatorilor de performanță ai serviciilor și supunerea acestora spre aprobare numai după ce în prealabil au fost supuși dezbatерii publice;
- e) consultarea cu utilizatorii serviciilor publice de alimentare cu apă și de canalizare în stabilirea politicilor și strategiilor locale, adoptarea normelor locale și elaborarea contractelor de delegare a gestiunii;
- f) informarea periodică a utilizatorilor asupra politicilor de dezvoltare din domeniu, precum și a necesităților de instituire a unor taxe locale;
- g) medierea conflictelor dintre utilizatori și operatorul serviciilor de apă și de canalizare, la cererea uneia din părți.

Art. 30. – Autoritățile administrației publice locale au, față de operatorii serviciilor publice de apă și de canalizare, următoarele obligații:

- a) să asigure un tratament egal tuturor operatorilor și să asigure, prin norme locale adoptate în exercitarea prerogativelor stabilite prin lege și prezenta ordonanță, un mediu de afaceri transparent;
- b) să asigure publicitatea și accesul liber la informațiile publice, cu precădere la acele informații care asigură pregătirea ofertelor și participarea la licitații;
- c) să aducă la cunoștința publică, în condițiile legii, hotărârile și dispozițiile având ca obiect serviciile de apă și de canalizare;
- d) să stabilească condițiile de asociere sau de formare de societăți mixte, numai pe bază de licitație organizată în conformitate cu procedurile legale de delegare a serviciilor publice de alimentare cu apă și de canalizare ;
- e) să respecte și să îndeplinească față de operatorii serviciilor de apă și de canalizare obligațiile proprii prevăzute în contractele de delegare a gestiunii;
- f) să achite contravaloarea prestațiilor efectuate de operator, conform clauzelor contractuale;
- g) să păstreze confidențialitatea informațiilor, altele decât cele publice, cu privire la activitatea operatorilor serviciilor de apă și de canalizare.

Art. 31. – Împotriva hotărârilor sau dispozițiilor autorităților administrației publice locale, date în aplicarea prezentei ordonanțe, persoanele fizice sau juridice interesate se pot adresa instanței, în condițiile legii.

Capitolul VI **Prețuri și tarife**

Art. 32 – (1) Tarifele pentru plata serviciilor de apă și de canalizare se fundamentează pe baza costurilor de producție și exploatare, a costurilor de întreținere și reparații, a amortismentelor aferente capitalului imobilizat în active corporale și necorporale, a obligațiilor ce derivă din contractul de delegare și includ cote pentru plata dobânzilor și restituirea creditelor, pentru crearea surselor de dezvoltare și modernizare a sistemelor tehnico-edilitare precum și profitul operatorului, în condițiile legii, cu respectarea următoarelor:

- a) structura și nivelul tarifelor vor fi stabilite astfel încât să reflecte costul efectiv al furnizării / prestării serviciilor, să descurajeze consumul excesiv, să încurajeze funcționarea eficientă a serviciilor și protecția mediului, să încurajeze investițiile de capital și să fie corelate cu gradul de suportabilitate de către utilizatori;
- b) asigurarea și respectarea autonomiei financiare a operatorului;
- c) dreptul operatorului de a propune tarife binome, având: o componentă fixă, proporțională cu cheltuielile necesare pentru menținerea în exploatare și funcționarea în condiții de siguranță și eficiență a sistemului de alimentare cu apă, respectiv de canalizare și una variabilă, funcție de consumul de apă, respectiv cantitatea de ape uzate, înregistrate la utilizatori;

- d) dreptul operatorului de a indexa periodic tarifele în funcție de rata inflației, în baza unor formule de indexare avizate de autoritatea de reglementare și aprobate de autoritățile administrației publice locale responsabile;
- e) aprobarea tarifelor se face de către consiliile locale, consiliile județene sau, după caz, Consiliul General al Municipiului București, în conformitate cu dispozițiile legale, în baza avizului autorității de reglementare și cu condiția respectării următoarelor cerințe:
- asigurarea furnizării / prestării serviciilor la nivelele de calitate stabilite de consiliile locale sau prin contractele de delegare a gestiunii, după caz;
 - realizarea unui raport calitate / cost pentru serviciilor furnizate / prestate pe perioada angajată cât mai bun și asigurarea unui echilibrul între riscurile și beneficiile asumate de părțile contractante;
 - asigurarea exploatarii și întreținerii eficiente a bunurilor aparținând domeniului public și /sau privat al autorităților administrației publice locale afectate serviciilor de apă și de canalizare;
- f) În cazul gestiunii delegate, autoritățile administrației publice locale competente au obligația de a verifica, periodic, următoarele:
- serviciile furnizate / prestate și nivelul de calitate al acestora;
 - îndeplinirea nivelelor de servicii și aplicarea penalităților pentru neîndeplinirea acestora;
 - menținerea echilibrului contractual rezultat prin licitație și stabilit prin regulamentul de organizare și funcționare al serviciilor de apă și de canalizare;
 - asigurarea unor relații echidistante și echilibrate între operator și utilizatori;
 - limitele minime și maxime ale profitului operatorului cu capital privat;
 - clauzele de administrare, întreținere și predare a bunurilor publice;
 - planul social de limitare a efectelor negative ale concedierilor;
 - independența managerială a operatorului față de orice ingerințe ale autorităților și instituțiilor publice;
 - responsabilitatea autorității publice pentru nerespectarea obligațiilor sale contractuale;

(2) Autoritățile administrației publice locale pot finanța dezvoltarea serviciilor de apă și de canalizare, numai în condiții de asigurare a surselor bugetare și în condițiile în care, din studiile realizate de organisme independente, rezultă că majoritatea utilizatorilor nu pot suporta tarifele necesare dezvoltării propuse.

(3) În cazul gestiunii delegate, pentru menținerea echilibrului contractual, orice subvenție a serviciilor încredințate operatorului, va putea fi aprobată de consiliile locale numai dacă determină o reducere a tarifului, corespunzătoare subvenției acordate și / sau o creștere a calității serviciilor, inclusiv prin reducerea timpilor de realizare, corespunzătoare subvenției acordate;

(4) Procedurile de stabilire a prețurilor și tarifelor se vor stabili în Regulamentul-cadru de organizare și funcționare a serviciilor de apă și de canalizare care va fi elaborat de Ministerul Administrației Publice și aprobat prin hotărâre a Guvernului.

Capitolul VII **Răspunderi și sancțiuni**

Art. 33 – (1) Încălcarea dispozițiilor prezentei ordonanțe atrage răspunderea disciplinară, materială, civilă, contravențională sau penală, după caz.

(2) Autoritățile administrației publice locale au dreptul să sanctioneze operatorul de servicii publice de alimentare cu apă și de canalizare în cazul în care acesta nu furnizează/prestază serviciile la nivelul indicatorilor de calitate și de eficiență stabiliți în contractul de delegare, prin:

- a) penalizarea acestuia pentru nerespectarea angajamentelor asumate prin contract, la valori corespunzătoare prejudiciilor produse utilizatorilor, precum și la nivelul necesar descurajării operatorului de a menține deficiențele constatate; penalizările vor fi definite în contractul de delegare sau în regulamentele de funcționare.
- b) propunerea de a anula atestarea operatorului înaintată autorității de reglementare;
- c) revocarea hotărârii prin care s-a aprobat delegarea de gestiune și rezilierea contractului de delegare.

Art. 34. – (1) Constituie contravenții și se sanctionează cu amendă următoarele fapte:

- a) prestarea uneia din activitățile reglementate de prezenta ordonanță fără existența atestării legale sau fără contract de delegare a gestiunii, cu amendă de la 100.000.000 lei la 200.000.000 lei.
- b) încredințarea unui contract de delegare a gestiunii serviciilor de apă și / sau de canalizare fără licitație publică sau unui prestator neatestat, cu amendă de la 100.000.000 lei la 200.000.000 lei.

(2) Consiliile locale, consiliile județene și Consiliul General al Municipiului București vor stabili faptele care constituie contravenții în domeniul serviciilor publice de apă și de canalizare, altele decât cele prevăzute la alin. (1), potrivit prevederilor Ordonanței Guvernului nr.2/2001 privind regimul juridic al contravențiilor.

Art. 35. – Contravențiilor prevăzute la art. 34 li se aplică prevederile Ordonanței Guvernului nr. 2/2001 privind regimul juridic al contravențiilor, cu excepția art.28.

Art. 36. – Constatarea contravențiilor prevăzute de prezenta ordonanță și aplicarea sancțiunilor se fac de către persoane împuternicite de Ministrul Administrației Publice, Ministrul Apelor și Protecției Mediului, Președintele Autorității Naționale de Reglementare în Domeniul Serviciilor Comunale, de primari și de împuternicitori acestora.

Capitolul VIII **Dispoziții finale și tranzitorii**

Art. 37. – Regulamentul-cadru de organizare și funcționare a serviciilor de alimentare cu apă și de canalizare, inclusiv contractul-cadru de branșare / racordare și utilizare a serviciilor și indicatorii minimali de performanță a serviciilor, precum și contractul-cadru și regulaamentul-cadru de delegare a gestiunii serviciilor publice de alimentare cu apă și de canalizare, vor fi aprobată prin hotărâre a Guvernului, la propunerea Ministerului Administrației Publice, în termen de 90 de zile de la data intrării în vigoare a prezentei ordonanțe.

Art. 38 - (1) Pentru serviciile prestate în regim de gestiune delegată, autoritățile administrației publice locale care au sub autoritate servicii publice de apă și de canalizare vor organiza licitații publice pentru încheierea contractului de delegare a gestiunii, conform prevederilor prezentei ordonanțe.

(2) În vederea încheierii contractelor de delegare, consiliile locale, consiliile județene și Consiliul General al Municipiului București au obligația de a elabora și aproba studiile de specialitate pentru stabilirea soluțiilor de delegare a gestiunii serviciilor, precum și documentația de pregătire a licitațiilor aferente delegării, în termen de 6 luni de la luarea deciziei privind delegarea gestiunii serviciului, demarând procedurile de licitație în termen de 2 luni de la aprobarea documentelor de licitație.

(3) În cazul reorganizării sau lichidării judiciare a operatorilor care au încheiat contracte de delegare a gestiunii în condițiile prezentei ordonanțe, consiliile locale, consiliile județene și Consiliul General al Municipiului București vor organiza noi licitații în scopul desemnării unui operator.

Art. 39. – Contractele de concesiune a serviciilor de alimentare cu apă și de canalizare valabil încheiate până la data intrării în vigoare a prezentei ordonanțe, cu autoritățile administrației publice locale își produc efectele potrivit prevederilor contractuale.

Art. 40. – Prezenta ordonanță intra în vigoare în termen de 30 de zile de la data publicării în Monitorul Oficial al României.

Art. 41 – Pe data intrării în vigoare a prezentei ordonanțe se abrogă orice dispoziții contrare.

PRIM-MINISTRU

Adrian Năstase

Contrasemnează:

Ministrul administrației publice

Octav Cozmancă

Ministrul finanțelor publice

Mihai Nicolae Tănăsescu

Ministrul apelor și protecției mediului

Petru Lificiu

București, 30 ianuarie 2002
Nr. 32